

ปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่

FINANCIAL MANAGEMENT FACTORS OF THE ELDERLY INFLUENCING QUALITY OF LIFE UNDER THE NEW NORMAL

รฐิยา ส่งสุข*, ธีรดา บุญพามี และ อังคณา สิริรัตนานุกุลศิริ
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Rathiya Songsuk*, Teerada Boonpamee and Angkana leerattananugulsiri
Department of Accountancy, Faculty of Business Administration and Information Technology,
Rajamangala University of Technology Tawan-ok, Bangkok, Thailand

*E-mail: rathiya_so@rmutto.ac.th

Received: 27-07-2024

Revised: 04-08-2024

Accepted: 09-09-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่ และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่ และ (2) ศึกษาอิทธิพลของการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปในเขตตลิ่งชัน จำนวน 380 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยการจัดการด้านการเงินประกอบด้วย ด้านการหารายได้ ด้านการใช้จ่ายเงิน ด้านการออมเงิน ด้านการลงทุน และปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (2) การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) พบว่า ปัจจัยการจัดการด้านการเงิน มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่ โดยมีด้านการลงทุนมีอิทธิพลมากที่สุด มีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงร้อยละ 71 ซึ่งชี้ให้เห็นถึงบทบาทของการจัดการด้านการเงินในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่ และยังสามารถเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนานโยบายสาธารณะและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในอนาคต และ (3) โมเดลสมการโครงสร้างที่ปรับใหม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี

คำสำคัญ: การจัดการด้านการเงิน ผู้สูงอายุ คุณภาพชีวิต วิถีชีวิตใหม่

ABSTRACT

This research aims to (1) examine the level of opinions on financial management among the elderly and their quality of life under the new normal, and (2) investigate the influence of financial management on the quality of life of the elderly under the new normal. Quantitative research and questionnaires were used for data collection. The sample consisted of 380 elderly individuals aged 60 and above in the Taling Chan district. Statistical analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Structural Equation Modeling (SEM). The findings revealed that (1) financial management factors, including income generation, spending, saving, and investing, as well as the quality of life under the new normal, were at a moderate level. (2) SEM analysis showed that financial management factors had a positive influence on the quality of life of the elderly under the new normal, with investing having the greatest impact, accounting for a 71% variation. This highlights the role of financial management in enhancing the quality of life for the elderly under the new normal and provides crucial information for developing public policies and programs aimed at enhancing the quality of life for the elderly in the future, and (3) the revised structural equation model demonstrated a good alignment with the empirical data.

Keywords: Financial management, Elderly, Quality of life, New normal

บทนำ

เศรษฐกิจผู้สูงอายุ (Silver Economy) เป็นกลุ่มที่กำลังซื้อสูงอันดับต้น ๆ ในตลาดโลก การเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุทั่วโลกทำให้เกิดระบบเศรษฐกิจใหม่ซึ่งเรียกกันว่าเศรษฐกิจผู้สูงอายุ หรือ Silver Economy ซึ่งถือเป็นระบบเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและความจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุเป็นหลัก Silver Economy ถือเป็นตลาดใหม่ ผู้บริโภคในบางกลุ่มที่อยู่ในวัยเกษียณมีกำลังซื้อสูงและมักจะมองหา กิจกรรมหรืองานอดิเรกทำ เช่น การท่องเที่ยว สังสรรค์ และยินดีพร้อมที่จะจ่ายเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพหรือนวัตกรรมที่สามารถยกระดับคุณภาพ

ชีวิต ประชากรกลุ่มนี้อาจมีเงินออมมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ และมีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อน ดูแลความงาม บริการการรักษาพยาบาล รวมถึงเลือกซื้อผลิตภัณฑ์และบริการระดับพรีเมียม อย่างไรก็ตามในสถานะของผู้สูงวัยนั้นส่วนใหญ่เผชิญกับปัญหาสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งต้องได้รับการรักษาและดูแลในระยะยาว จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการสำหรับผู้สูงวัยจึงมีความต้องการเพิ่มขึ้น อย่างเช่น ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ อาหารที่ทานง่ายและมีโภชนาการสูงที่อยู่อาศัย และเทคโนโลยีที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี (National Science

and Technology Development Agency, 2019)

การจัดการทางการเงินของผู้สูงอายุเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย เช่น อายุ ความรู้ทางการเงิน ความชอบความเสี่ยงและความคาดหวังในอนาคต (Chi et al., 2023) เมื่อประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ความสำคัญของการจัดการการเงินก็เพิ่มมากขึ้น ผู้สูงอายุบางคนต้องเผชิญกับความท้าทายในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานในชีวิตประจำวัน รวมถึงการจัดการทางการเงิน (Chithra et al., 2021) การทำความเข้าใจการตัดสินใจของผู้บริโภคผู้สูงอายุเกี่ยวกับการจัดการสินทรัพย์ทางการเงินและมรดกจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเน้นถึงความต้องการกลยุทธ์ที่ปรับแต่งตามค่านิยมและวิถีชีวิตที่หลากหลาย (Guido et al., 2020) การตัดสินใจทางการเงินที่ผิดพลาดอาจนำไปสู่ผลกระทบสำคัญ เช่น การถูกละเมิดทางการเงินและการสูญเสียความเป็นอิสระทางการเงิน จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือประเมินที่มีประสิทธิภาพและกลยุทธ์การป้องกัน (Greene, 2022) เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการประเมินความสามารถในการจัดการทางการเงินของผู้สูงอายุได้แก่ตราสารทางการเงิน ซึ่งช่วยในการประเมินความสามารถในการจัดการงานทางการเงินอย่างอิสระ (Marroni et al., 2017)

ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะ “วิถีชีวิตใหม่” หลังโควิด-19 ได้ครอบคลุมแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิตประจำวัน รวมถึงกิจกรรมการกินและการนอน การเปลี่ยนแปลงบริการสาธารณะความพร้อมในการเพิ่มความรู้ของชุมชน การกระจายทางเศรษฐกิจและสังคม และความเป็นอยู่โดยรวม ซึ่งทั้งหมดนี้ไม่เหมือนเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

กิจกรรมการนอนที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นระยะเวลาการนอนที่ยาวนานขึ้น และหนี้การนอนหลับที่ลดลง (Lower sleep debt) หรือการอดนอนที่น้อยลงซึ่งอาจส่งผลในเชิงบวกต่อค่าดัชนีมวลกายและผลลัพธ์ด้านสุขภาพ (Ramírez-Contreras et al., 2022) อย่างไรก็ตามความท้าทายของสังคมคือการทำความเข้าใจและการดำเนินชีวิตใหม่โดยเน้นถึงความสำคัญของความรู้และความพร้อมทางด้านพฤติกรรมในการเผชิญวิถีชีวิตใหม่ (Noor, 2020) นอกจากนี้การหยุดชะงักทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นผลมาจากการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสโควิด-19 และการเปลี่ยนไปสู่วิถีชีวิตใหม่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ที่ดีของแต่ละบุคคล โดยสังเกตเห็นความแตกต่างกันในความเต็มใจที่จะปรับตัวให้เข้ากับแนวทางปฏิบัติใหม่ และระดับความสุขที่ตามมา (Hurui, 2022) นอกจากนี้วิถีชีวิตใหม่ยังสามารถมองได้ว่าเป็นการขยายแนวโน้มนโยบายใหม่ที่มีอยู่ ส่งผลกระทบต่อสถาบันต่าง ๆ เช่น สถาบันการศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ นอกจากนี้คนทำงาน โดยเฉพาะเพศหญิงมีความคาดหวังเป็นอย่างมาก เกี่ยวกับความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวมากขึ้น (Work Life Balance) (Lin et al., 2021)

ปัญหาสำคัญในปัจจุบันที่เกิดขึ้นจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุคือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ พบว่า ผู้สูงอายุมากกว่า 80% มีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตหลังเกษียณ แหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุคือการสนับสนุนทางการเงินจากบุตรหลาน อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนนี้มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทาง

เศรษฐกิจและสังคม จากครอบครัวขยายที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เปลี่ยนเป็นครอบครัวขนาดเล็กที่แยกกันอยู่ ทำให้การพบปะพ่อแม่เป็นไปเพียงครั้งคราว ดังนั้น การพึ่งพาทางการเงินจากลูกหลานจึงลดน้อยลง เมื่อเผชิญกับปัญหาโรคระบาด การปิดกิจการ และการปลดพนักงาน รายได้ของครอบครัวลดลง ทำให้เกิดผลกระทบตามมาอีกมากมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษามุ่งเน้นเพื่อหาคำตอบของการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุและคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ว่าเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ มีวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการที่ใจดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่

ทบทวนแนวคิด

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและวิธีการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

การจัดการการเงิน

การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Literacy) เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้

บุคคลสามารถจัดการเงินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะนี้เกี่ยวข้องกับการจัดหาเงินรายได้เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต ในขณะเดียวกัน ยังต้องหาวิธีการหรือเทคนิคในการใช้จ่ายเงิน การออม และการลงทุนอย่างเหมาะสม เพื่อให้การบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (Garman, 2017) ในการศึกษาด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคลมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. การหารายได้ คือ กระบวนการที่บุคคลสามารถสร้างรายได้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น การทำงานประจำ การทำธุรกิจส่วนตัว หรือการลงทุน การศึกษาวิธีการหารายได้จะช่วยให้บุคคลมีความรู้ในการเพิ่มรายได้และการจัดการกับแหล่งรายได้ที่หลากหลาย
2. การใช้จ่ายเงิน การใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมการใช้จ่ายและลดความเสี่ยงในการเกิดหนี้สิน การจัดทำงบประมาณ การวางแผนการใช้จ่าย และการตระหนักถึงความจำเป็นและความต้องการของตนเองจะช่วยให้การใช้จ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การออมเงิน การออมเงินเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางการเงิน การออมเงินช่วยให้บุคคลมีเงินสำรองในกรณีฉุกเฉิน และสามารถใช้จ่ายเงินเพื่อเป้าหมายในอนาคต การศึกษาเรื่องการออมจะช่วยให้บุคคลมีความรู้ในการเลือกวิธีการออมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
4. การลงทุน การลงทุนเป็นวิธีหนึ่ง ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าเงินของบุคคลในระยะยาว การลงทุนสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การลงทุนในหุ้น พันธบัตร กองทุนรวม หรืออสังหาริมทรัพย์ การศึกษาการลงทุนจะช่วยให้บุคคลมีความรู้

ในการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนอย่างรอบคอบ เพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุน

ผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ หรือ DOP ได้กล่าวว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้รับการคุ้มครองและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ (1) ทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข (2) ด้านการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสาร (3) ด้านการประกอบอาชีพ (4) ด้านการพัฒนาตนเอง และการมีส่วนร่วมทางสังคม (5) ด้านการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในสถานที่ต่าง ๆ (6) ด้านการลดหย่อนค่าโดยสาร (7) ด้านการยกเว้น ค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ (8) ด้านการช่วยเหลือกรณี ถูกทารุณกรรมหรือทอดทิ้ง (9) การให้คำปรึกษาที่ดี และครอบครัว (10) ด้านการช่วยเหลือด้านที่พักอาศัย อาหาร และเครื่องนุ่งห่ม (11) เงินเบี้ยยังชีพ (12) การจัดการศพตามประเพณี (13) การบริการ สถานที่ท่องเที่ยว กีฬา นันทนาการ (14) การบริการ ด้านพิพิธภัณฑสถาน โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม (15) การลดหย่อน ภาษีเงินได้ (16) ด้านกองทุนผู้สูงอายุ (Department of Older Person, 2021)

คุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิต ประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ (1) อาหารควรมีคุณภาพ และสอดคล้องกับหลักโภชนาการ (2) ที่อยู่อาศัย ควรมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม อำนวยความสะดวก ปลอดภัย มีอากาศถ่ายเทสะดวก และสุขอนามัยที่ดี (3) ครอบครัวควรมีความอบอุ่นและสุขสบาย (4) สังคมควรมีสภาพแวดล้อมที่สงบ ปลอดภัย ต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีเพื่อนบ้านที่ดีและไม่มีความวุ่นวาย

ในการใช้ชีวิตให้มีคุณภาพในยุค นิวนอร์มอลนั้น ประชาชนในทุกประเทศได้ปรับตัว อย่างรวดเร็ว เพื่อรักษาคุณภาพชีวิตที่ดี จึงเกิด พฤติกรรมในยุคปกติใหม่ คือ (1) มีการเว้น ระยะห่างทางสังคม (2) มีการใส่ใจสุขภาพมากขึ้น (3) การจับจ่ายใช้สอยอย่างประหยัด (4) การใช้ อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารมากขึ้น

ทั้งนี้ที่กล่าวมาก็เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิต และมีความสะดวก และปลอดภัยในยุคโควิด - 19 และการใช้ชีวิต อย่างมีคุณภาพในของคนสมัยใหม่ คือการใช้ชีวิตอยู่บนการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว จนทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นจนไม่สามารถจะเรียนรู้ ให้ทันต่อเหตุการณ์ได้ แต่สิ่งเป็นพฤติกรรม ความต้องการที่เกิดขึ้นของของสังคมสมัยนั้น คือ (1) ควรมีความสะดวกในการเดินทาง การทำงาน การศึกษา และการพักผ่อน (2) ควรมีความปลอดภัย จากภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน ของตนเองและครอบครัว (3) ควรมีระบบสื่อสาร อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่เหมาะสมต่อการสื่อสาร ทางไกล และมีเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย เพราะสิ่งที่ กล่าวมานั้นจะทำให้คนตระหนักถึงผลได้และผลเสีย ที่จะตามมา แม้เกิดความรวดเร็วมากทำให้สะดวกมาก แต่รวดเร็วมากก็เกิดความผิดพลาดมากตามเช่นกัน (Kaewkanha, 2022)

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ตามหลักการ ของ Richard E. Walton (Walton, 1973) ได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ (Adequate and Fair Compensation) การที่ ผู้ปฏิบัติงานได้รับค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่น ๆ อย่างเพียงพอกับการมีชีวิต

อยู่ได้ตามมาตรฐานที่ยอมรับกันโดยทั่วไปและต้องเป็นธรรม

2. สิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย (Safe and Healthy Environment) ผู้ปฏิบัติงานไม่ควรจะอยู่ในสภาพแวดล้อมทางด้านร่างกายและสิ่งแวดล้อมของการทำงานที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้เกิดสุขภาพไม่ดี

3. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถได้เป็นอย่างดี (Development of Human Capacities) งานที่ปฏิบัติอยู่นั้นจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้และพัฒนาทักษะความรู้อย่างแท้จริง และรวมถึงการมีโอกาสได้ทำงานที่ตนยอมรับว่าสำคัญและมีความหมาย การพัฒนาขีดความสามารถของบุคคลในการทำงานนี้เป็นการให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การศึกษา อบรม การพัฒนาการทำงานและอาชีพของบุคคล เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพชีวิต ซึ่งจะทำให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ได้โดยใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน (Growth and Security) นอกจากงานจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเองให้ได้รับความรู้และทักษะใหม่ๆ แล้ว ยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสก้าวหน้าและมีความมั่นคงในอาชีพ มีแนวทางหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น ตลอดจนเป็นที่ยอมรับทั้งของเพื่อนร่วมงานและสมาชิกในครอบครัวของตน

5. ลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน (Social Integration) การทำงานร่วมกันเป็นการที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นว่าตนเองมีคุณค่า สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้

6. ลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรม (Constitutionalism) หมายถึง การบริหารจัดการที่ให้เจ้าหน้าที่/พนักงานได้รับสิทธิในการปฏิบัติตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายและแสดงออกในสิทธิซึ่งกันและกัน หรือเป็นการกำหนดแนวทางในการทำงานร่วมกัน

7. ความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน โดยส่วนรวม (The Total Life Space) เป็นเรื่องของ การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ชีวิตในการทำงาน และชีวิตส่วนตัวนอกองค์กรอย่างสมดุล

8. ลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง (Social Relevance) กิจกรรมการทำงานที่ดำเนินไปในลักษณะที่ได้รับผิดชอบต่อสังคม

วิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งพฤติกรรมส่วนบุคคล ครอบครัว สังคม และสภาพแวดล้อม เกิดขึ้นเนื่องจากโรคอุบัติใหม่ แนวคิด “New Normal” ถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดยบิลล์ กรอส (Bill Gross) ผู้ก่อตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ชาวอเมริกัน เพื่ออธิบายภาวะเศรษฐกิจโลกหลังวิกฤติเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ (2007-2009) ที่ทำให้หลายคนเชื่อว่าเศรษฐกิจโลกจะไม่สามารถกลับมาเติบโตในระดับเดิมได้อีก เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การกระตุ้นเศรษฐกิจที่มากเกินไปแม้หนี้สาธารณะสูง ในบริบทของประเทศไทย ก่อนโควิด-19 ประเทศไทยได้เผชิญวิกฤติมาหลายครั้ง แต่การระบาดใหญ่ของโควิด-19 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมหาศาลต่อวิถีชีวิตการทำงาน และพฤติกรรมประจำวันของผู้คน ซึ่งหลายพฤติกรรมจะกลายเป็น “New Normal” ที่คงอยู่ถาวร ความไม่แน่นอนของสถานการณ์และ

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลกระทบของโควิด-19 ส่งผลให้คนไทยทุกวัยอาจรู้สึกเครียดและกลัว ขณะที่องค์กรต่าง ๆ กำลังศึกษาแนวทางการปรับตัวในยุค New Normal นี้ (Department of Mental Health, 2020)

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถนำมากำหนดสมมติฐาน และกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐาน

ปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ด้านการหารายได้ ด้านการจ่ายเงิน ด้านการออมเงิน และด้านการลงทุน มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่

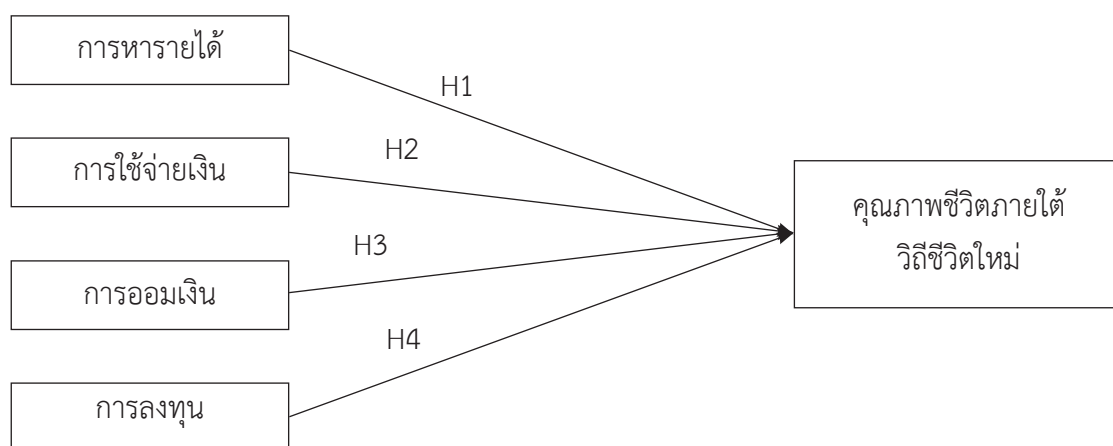
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการยื่นขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก หมายเลข COA No.005 RMUTTO REC No.031/2566 รับรองวันที่ 16 มีนาคม 2566 โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือประชากรผู้สูงอายุในเขตตลิ่งชัน จำนวน 25,191 คน (Taling Chan District Office, 2016) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณสำหรับการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) โดยขนาดตัวอย่าง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ที่เหมาะสมควรเป็น 15 เท่า ของตัวแปรสังเกตได้ จากโมเดลสมการโครงสร้างตามสมมติฐานพบว่า มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งสิ้น จำนวน 25 ตัวแปร ดังนั้น ขนาดตัวอย่างจึงควรมีน้อย 375 คน ($25 \times 15 = 375$) จากนั้นสุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปในเขตตลิ่งชัน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ ข้อมูลกลับมาจำนวนทั้งสิ้น 380 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีทั้งหมด 4 ส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ คำตอบเดียว (Check list) ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถาม ที่เกี่ยวกับการจัดการด้านการเงิน กำหนดให้คะแนน คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ประยุกต์เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบ Likert Scale โดยจำแนกแบบสอบถามออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) การหารายได้ (2) การใช้จ่ายเงิน (3) การออมเงิน (4) การลงทุน ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ กำหนดให้คะแนนคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ตามแบบ Likert Scale และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี และเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง
2. นำมาสร้างแบบแบบสอบถาม ทั้งแบบ คำถามปลายปิด (Close-Ended-Question) และ ปลายเปิด (Open-Ended-Question) ประกอบด้วย 4 ส่วนตามขอบเขตเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ โดยทดสอบความเที่ยงตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง 0.65-0.98 จากนั้น ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) จากกลุ่มคล้ายตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ระหว่าง 0.924-0.952 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ได้ตรวจสอบการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันโมเดลแบบจำลองปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ภายใต้วิถีชีวิตใหม่ดังตารางที่ 1 พบว่ามีความสอดคล้อง และความเที่ยงตามเกณฑ์สามารถนำเข้าโมเดล แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต ภายใต้วิถีชีวิตใหม่ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .001

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ค่าองค์ประกอบเชิงยืนยัน และผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง

ปัจจัยการจัดการด้านการเงิน	AVE	CR.	Cronbach's Alpha
ด้านการหารายได้	0.671	0.934	0.925
ด้านการใช้จ่ายเงิน	0.708	0.923	0.929
ด้านการออมเงิน	0.783	0.915	0.938
ด้านการลงทุน	0.908	0.952	0.952
ด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่	0.624	0.929	0.924

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบตามสะดวก คือ ผู้สูงอายุสามารถดูแลตัวเองได้ และสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง จากประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปในเขตตลิ่งชัน ทั้งนี้ได้แจกแบบสอบถามออกไปเป็นจำนวน 380 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการพรรณนาข้อมูลของการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุ และคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 62.40 ส่วนใหญ่มีอายุ 60 - 65 ปี จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 สถานภาพสมรส จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 67.40 อยู่ในระบบประกันสังคม จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70

2. ผลวิเคราะห์การตรวจสอบค่าสถิติตัวแปรแบบจำลองผลปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ประกอบด้วย ด้านการจัดการด้านการเงิน (ด้านการหารายได้ ด้านการใช้จ่ายเงิน ด้านการออมเงิน ด้านการลงทุน) และด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ รวมทั้งหมด 25 ตัวแปรสังเกตได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 – 3.09 อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อยถึงปานกลาง มี S.D. อยู่ระหว่าง 0.63 – 1.12 มีความแปรปรวน อยู่ระหว่าง 0.04 – 1.26

มีค่าความเบ้ อยู่ระหว่าง (-0.45) ถึง 0.69 และมีค่าความโด่ง มีค่าระหว่าง (-0.98) ถึง 1.44 ซึ่งกล่าวได้ว่าการแจกแจงข้อมูลปกติ จากการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (CV) ระหว่าง 25.29% - 49.33% แสดงให้เห็นว่ามีการกระจายของข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ค่าสถิติการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรทุกตัวเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์โมเดลแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างได้ ตามตารางที่ 2

3. ผลวิเคราะห์สมการโครงสร้างแบบจำลองปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ในส่วนนี้วิเคราะห์สมการโครงสร้าง (System Equation Model : SEM) โมเดลแบบจำลองปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ตัวแปรประกอบด้วยด้านการจัดการด้านการเงิน (ด้านการหารายได้ด้านการใช้จ่ายเงิน ด้านการออมเงิน ด้านการลงทุน)

ตารางที่ 2 วิเคราะห์การแจกแจงค่าสถิติตัวแปรปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่

ตัวแปร	พิสัย	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.	ค่าแปรปรวน	ความเบ้	ความโด่ง	CV.
ด้านการจัดการด้านการเงิน (ด้านการหารายได้)									
Rev1	3.00	1.00	4.00	1.81	0.63	0.40	0.49	0.78	34.90%
Rev2	3.00	1.00	4.00	1.83	0.68	0.47	0.67	0.92	37.21%
Rev3	4.00	1.00	5.00	1.83	0.83	0.69	0.69	-0.17	45.45%
Rev4	3.00	1.00	4.00	1.83	0.77	0.60	0.59	-0.30	42.33%
Rev5	3.00	1.00	4.00	1.94	0.83	0.68	0.32	-0.98	42.64%
Rev6	4.00	1.00	5.00	2.09	0.81	0.65	0.33	-0.28	38.62%
Rev7	4.00	1.00	5.00	1.86	0.92	0.84	0.62	-0.73	49.33%
ด้านการจัดการด้านการเงิน (ด้านการใช้จ่ายเงิน)									
Exp1	4.00	1.00	5.00	2.55	0.98	0.96	0.16	-0.28	38.39%
Exp2	4.00	1.00	5.00	2.64	0.96	0.93	0.19	-0.24	36.54%
Exp3	4.00	1.00	5.00	2.61	1.04	1.08	0.16	-0.79	39.81%
Exp4	4.00	1.00	5.00	2.44	0.93	0.87	0.24	-0.30	38.23%
Exp5	4.00	1.00	5.00	2.37	0.99	0.99	0.26	-0.50	41.90%
ด้านการจัดการด้านการเงิน (ด้านการออมเงิน)									
Sav1	4.00	1.00	5.00	2.22	1.00	1.00	0.25	-0.81	45.21%
Sav2	4.00	1.00	5.00	2.22	0.98	0.97	0.23	-0.90	44.37%
Sav3	4.00	1.00	5.00	2.29	1.06	1.11	0.25	-0.85	46.07%

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	พิสัย	ต่ำสุด	สูงสุด	$\bar{X}$	SD.	ค่าแปรปรวน	ความเบ้	ความโด่ง	CV.
ด้านการจัดการด้านการเงิน (ด้านการลงทุน)									
Inv1	4.00	1.00	5.00	2.87	0.91	0.83	-0.17	0.42	31.77%
Inv2	4.00	1.00	5.00	2.86	0.89	0.79	-0.04	0.30	31.04%
ด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่									
Qua1	4.00	1.00	5.00	2.64	0.94	0.88	0.22	0.02	35.49%
Qua2	4.00	1.00	5.00	3.09	0.78	0.61	-0.06	1.44	25.29%
Qua3	4.00	1.00	5.00	2.47	1.12	1.26	0.15	-0.83	45.48%
Qua4	4.00	1.00	5.00	2.77	0.93	0.86	-0.20	0.16	33.54%
Qua5	4.00	1.00	5.00	2.70	0.86	0.74	-0.08	-0.01	31.88%
Qua6	4.00	1.00	5.00	2.96	0.90	0.82	-0.22	0.39	30.54%
Qua7	4.00	1.00	5.00	2.97	0.93	0.87	-0.16	0.22	31.34%
Qua8	4.00	1.00	5.00	3.07	1.01	1.03	-0.45	-0.38	33.06%

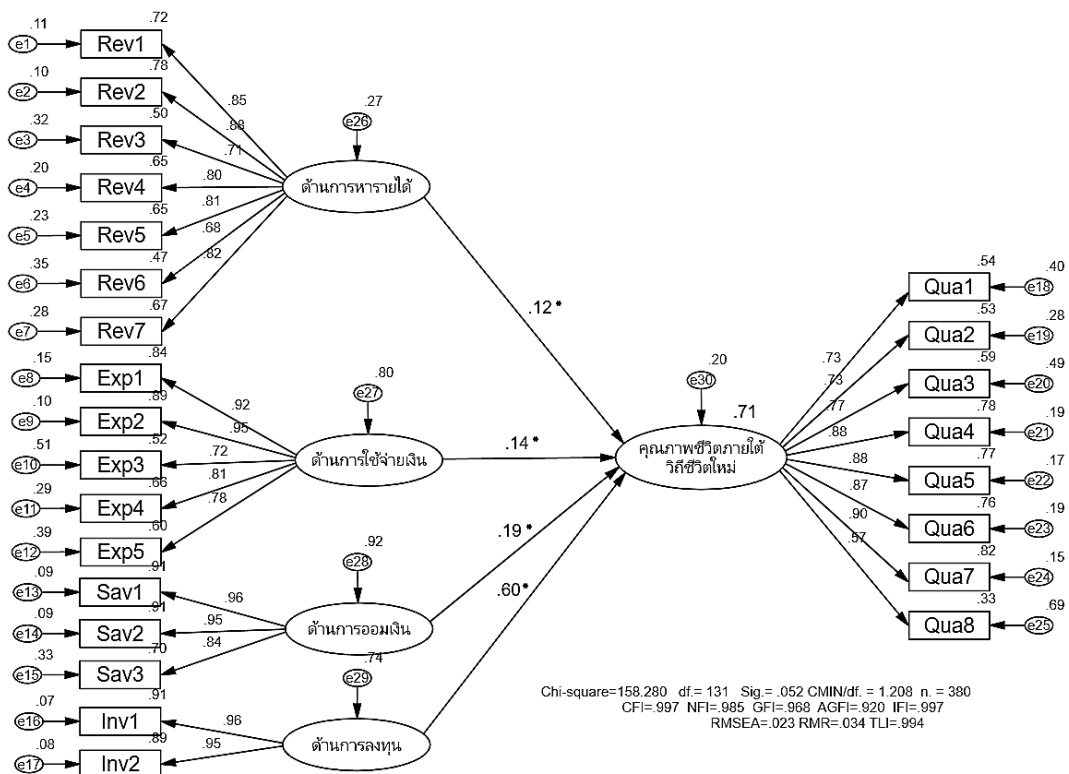
และด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ รวมทั้งหมด 25 ตัวแปรสังเกตได้วิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยดัชนีประเมินความสอดคล้องของโมเดล เพื่อตรวจสอบยืนยันว่าโมเดลทฤษฎีการวัดที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และพัฒนาแบบจำลองให้มีความสอดคล้องเชิงประจักษ์โดยพิจารณาการปรับค่าดัชนีปรับสมการเชิงโครงสร้างโดยวิธี MI ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลสมการโครงสร้างที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย แสดงดังภาพที่ 2

จากภาพโมเดลสมการเชิงโครงสร้างแบบจำลองปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ หลังจากปรับค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างสองตัวแปรโดยใช้ค่าสถิติดัชนีการปรับโมเดล ผลวิเคราะห์หลังปรับโมเดลแบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าดัชนีมีความสอดคล้องและค่าสถิติเหล่านี้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ Chi-Square = 158.280, df = 131.0, Sig. = 0.052 > 0.05, CMIN/df = 1.208 < 3.0, GFI = 0.968, AGFI = 0.920, NFI = 0.985, IFI = 0.997, CFI = 0.997, RMR = 0.034, RMSEA = 0.023, และ TLI = 0.994 (Hair et al, 2019; Bollen, 1989; Sorbon, 1996)

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างแบบจำลองผลปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตัวแปร (เส้นทาง)		λ	SE.	t-value	Sig.
ด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ <-- ด้านการหารายได้		0.12	0.06	3.117	.002*
ด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ <-- ด้านการใช้จ่ายเงิน		0.14	0.04	3.281	.001*
ด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ <-- ด้านการออมเงิน		0.19	0.04	3.946	.000*
ด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ <-- ด้านการลงทุน		0.60	0.04	15.204	.000*

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ภาพที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

จากตารางที่ 3 พบว่า จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระรูปคะแนนมาตรฐานสรุปผลทดสอบสมการเชิงโครงได้ดังนี้ (1) ด้านการหารายได้ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.12 สนับสนุนสมมติฐาน H1 (2) ด้านการใช้จ่ายเงิน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.14 สนับสนุนสมมติฐาน H2

(3) ด้านการออมเงิน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.19 สนับสนุนสมมติฐาน H3 (4) ด้านการลงทุน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.60 สนับสนุนสมมติฐาน H4 โดยทั้ง 4 ด้าน มีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงที่ 71.0% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังสรุปในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่

	สมมติฐาน	ผลลัพธ์	อิทธิพล	เส้นทาง	λ
H1	การจัดการการเงินด้านการหารายได้มีอิทธิพลต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.12*
H2	การจัดการการเงินด้านการใช้จ่ายเงินมีอิทธิพลต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.14*
H3	การจัดการการเงินด้านการออมเงินมีอิทธิพลต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.19*
H4	การจัดการการเงินด้านการลงทุนมีอิทธิพลต่อด้านคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่	ยอมรับ	ทางตรง	เชิงบวก	0.60*

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้างสามารถสรุปว่าปัจจัยการจัดการด้านการเงินทั้งด้านการหารายได้ ด้านการใช้จ่ายเงิน ด้านการออมเงิน และด้านการลงทุนของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ได้ดังนี้

1. ด้านการหารายได้: ผลการวิจัยนี้พบว่าการหารายได้มีอิทธิพลอย่างมากต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ Despotović et al. (2019) ที่พบว่ารายได้มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะภายใต้วิถีชีวิตใหม่เนื่องจากปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และสุขภาพมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของพวกเขา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาโดย Prasetyaningsih et al. (2016) ที่พบว่ารายได้ยังคงมีความสำคัญต่อการรักษาและปรับปรุงคุณภาพชีวิต ดังนั้น การมีรายได้ที่มั่นคงและเพียงพอจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. ด้านการใช้จ่ายเงิน: ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการใช้จ่ายเงินมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ สอดคล้องกับการศึกษาของ Katono (2021) ที่พบว่าค่าใช้จ่ายภายใต้วิถีชีวิตใหม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตเนื่องจากความขาดแคลนของตลาด การว่างงาน กำลังซื้อที่ลดลง และการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าและบริการ ผู้บริโภคจึงต้องหาข้อมูลอย่างละเอียดเพื่อใช้จ่ายอย่างชาญฉลาด เช่น ลดการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย งดเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการเดินทาง

เพื่อพักผ่อน เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ให้ดีขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาของ Kühn et al. (2020) ยังชี้ให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายและพฤติกรรมการบริโภคมีบทบาทสำคัญในการกำหนดฐานะและความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม การบริโภคที่มีความรับผิดชอบและยั่งยืนสามารถนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้น แต่ยังเน้นว่าการบริโภคสามารถสร้างความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมได้

3. ด้านการออม: ผลการวิจัยนี้พบว่าการออมมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Luburić & Fabris (2017) ที่พบว่าเงินมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตโดยเน้นผลกระทบที่สำคัญในหลายแง่มุม การจัดการเงิน การออมเงินที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพชีวิต เช่น สภาพความเป็นอยู่ ความมั่นคงทางการเงิน การจ้างงาน สุขภาพ การศึกษา และความพึงพอใจในชีวิตโดยรวม โดยเฉพาะในบริบทของวิถีชีวิตใหม่ที่มีความไม่แน่นอนทางการเงินอาจเพิ่มขึ้น การออมเงินจึงส่งผลในเชิงบวกต่อคุณภาพชีวิต เช่น ความรู้สึกมั่นคงทางการเงิน และความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่ไม่คาดฝันในอนาคต อีกทั้งการศึกษาของ Nagalakshmi (2021) ยังพบว่าผู้หญิงที่มีนิสัยการออมเงินที่รอบคอบและออมเงินเป็นประจำจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่เพียงแต่ช่วยให้ครอบครัวของพวกเขามีความเป็นอยู่ที่ดีเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมด้วย

4. ด้านการลงทุน: ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการลงทุนมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ สอดคล้องกับการศึกษาของ Barykin et al. (2022) ที่พบว่าการลงทุนโดยเฉพาะในโครงการที่มีผลตอบแทนสูง เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญและสถาบันประกันภัย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มประชากรต่าง ๆ การลงทุนที่ดีและมีประสิทธิภาพสามารถสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว และช่วยให้ผู้สูงอายุมีชีวิตที่มีคุณภาพสูงขึ้นในภายหลัง จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า (1) ปัจจัยการจัดการด้านการเงินทั้งด้านการหารายได้ การใช้จ่ายเงิน การออม รวมถึงการลงทุน ล้วนมีบทบาทสำคัญในการกำหนดคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ การเข้าใจและบริหารจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืนในระยะยาว (2) ผลวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยการจัดการด้านการเงินของผู้สูงอายุที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตภายใต้วิถีชีวิตใหม่ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี มีค่า Chi – Square เท่ากับ 158.280, $df = 131.0$, Sig. = $0.052 > 0.05$, CMIN/df. เท่ากับ $1.208 < 3.0$, GFI เท่ากับ 0.968, AGFI เท่ากับ 0.920, NFI เท่ากับ 0.985, IFI เท่ากับ 0.997, CFI เท่ากับ 0.997, RMR

เท่ากับ 0.034, RMSEA เท่ากับ 0.023, และ TLI เท่ากับ 0.994

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องการลงทุนเพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและประโยชน์ของการลงทุนสำหรับผู้สูงอายุ
2. ควรมีการส่งเสริมการออมเงิน และการทำบัญชีรายรับ รายจ่ายเพื่อให้ผู้สูงอายุมีเงินใช้ในยามฉุกเฉิน
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักถึงการควบคุมค่าใช้จ่าย เพื่อให้เพียงพอกับรายได้ และควรมีการสนับสนุนแนวทางการประกอบอาชีพเสริม เพื่อให้มีรายได้เสริมจากช่องทางอื่นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเพิ่มขึ้น ไม่เจาะจงเฉพาะผู้สูงอายุ
2. ควรศึกษาการจัดการด้านการเงินอื่น ๆ เช่น วินัยทางการเงิน เป็นต้น หรือศึกษาเปรียบเทียบการจัดการด้านการเงิน โดยจำแนกตามกลุ่มต่าง ๆ
3. ควรมีการพัฒนาแนวทางการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่น ๆ เช่นการสัมภาษณ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Barykin, S. E., Sergeev, S. M., Kapustina, I. V., Poza, E. D. L., Borisoglebskaya, L. N., Varlamova, D., Ovakimyan, M. S., & Karmanova. A. E. (2022). Sustainability of Quality of Life Investments Based on the Digital Transformation. *F1000Research*, 11, 1-9.
- Bollen, K. A. (1989). *Structural Equations with Latent Variables*. New York: John Wiley and Sons.

- Chi, Q., Yin, X., Chen, S., Chen, J., & Zhang, X. (2023). An Empirical Study on the Driving Factors of Financial Management Behavior of the Middle-Aged and Elderly Based on Logistic Model. **Research in World Economy**, **14**(1), 1-11.
- Chithra, N. K., Harbishettar, V., Gowda, G. S., Srinivasa, P., & Gowda, M. (2021). Assessment of the Financial Capacity in Elderly: Approach and Challenges in Indian Scenario. **Indian Journal of Psychological Medicine**, **43**(5), 19-24.
- Department of Mental Health. (2020). **New Normal**. Retrieved from <https://dmh.go.th/news/-dmh.go.th->. [2023, 15 Sep.] (In Thai)
- Department of Older Person (DOP). (2021). **Thai Elderly's Rights and Welfare**. Retrieved from <http://www.dop.go.th/th/know/15/646>. [2023, 15 Sep.] (In Thai)
- Despotović, M., Trifković, N., Kekuš, D., Despotović, M., & Antić L. (2019). Social aspects of aging and quality of life of the elderly. **PONS Medical Journal**, **16**(2), 76-82.
- Garman, E. T. (2017). **Personal Finance**. Massachusetts: Cengage Learning.
- Greene, A. J. (2022). Elder Financial Abuse and Electronic Financial Instruments: Present and Future Considerations for Financial Capacity Assessments. **The American Journal of Geriatric Psychiatry**, **30**(1), 90-106.
- Guido, G., Amatulli, C., & Sestino, A. (2020). Elderly Consumers and Financial Choices: A Systematic Review. **Journal of Financial Services Marketing**, **25**(3-4), 76-85.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). **Multivariate Data Analysis (8th ed.)**. Massachusetts: Cengage Learning.
- Hurai, R. (2022). A Perilaku Kesiapan Peningkatan Pengetahuan Masyarakat Hadapi COVID-19 Dan New Normal Life DI Desa Budaya Sungai Bawang. **Jurnal Kesehatan**, **1**(2), 22-30.
- Kaewkanha, C. (2022). Development the qualities of life in the new normal era. **Journal of MCU Social Development**, **6**(3), 116-128. (In Thai)
- Katono, Y. (2021). Human Possibilities in Bridging to the Prevalent Market Dynamics of the New Normal. **International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences**, **11**(4), 1437-1449.
- Kühn, T., Alcoforado, D. G., & Farias, M. L., (2020). New Normalcy? Consumption and Identity between Reproduction of Social Inequalities and Social Transformation in Brazil. **Sociedade e Estado**, **35**(3), 787-813.

- Lin, X., Lin, Y., Hu, Z., Alias, H., & Wong, L. P. (2021). Practice of New Normal Lifestyles, Economic and Social Disruption, and Level of Happiness Among General Public in China in the Post-COVID-19 Era. **Risk Management and Healthcare Policy**, **14**, 3383–3393.
- Luburić, R., & Fabris, N. (2017). Money and the Quality of Life. **Journal of Central Banking Theory and Practice**, **6**(3), 17–34.
- Marroni, S. P., Radaelli, G., Filho, I. G. D. S., & Portuguese, M. W. (2017). Instruments for Evaluating Financial Management Capacity among the Elderly: An Integrative Literature Review. **Revista Brasileira de Geriatria e Gerontologia**, **20**(4), 582–93.
- Nagalakshmi, S. (2021). The Art of Saving Money: Women as a Catalyst Builder. **Shanlax International Journal of Arts, Science and Humanities**, **8**(S1), 27–29.
- National Science and Technology Development Agency. (2019). **Silver Economy**. Retrieved from <https://www.mhesi.go.th/images/STBookSeries/BS006SilverEconomy.pdf> [2023, 15 Sep.] (In Thai)
- Noor, M. (2020). Transformasi dan Tantangan dalam Urusan Publik di Era New Normal. **Jurnal Mimbar Administrasi Fisip UNTAG Semarang**, **17**(2), 40-60.
- Prasetyaningsih, R. H., Indarto, D., & Akhyar. M. (2016). Association of Determinant Factors on Bio-Psychosocial with Quality of Life in Elderly. **Journal of Epidemiology and Public Health**, **1**(2), 108-117
- Ramírez-Contreras, C., Zerón-Rugério, M. F., & Izquierdo-Pulido, M. (2022). Life before and after COVID-19: The ‘New Normal’ Benefits the Regularity of Daily Sleep and Eating Routines among College Students. **Nutrients**, **14**(2), 1-11.
- Sorbom, D. (1996). **Lisrel 8: Structural Equation Modeling with the SIMPLIS Command Language**. North Carolina: Scientific Software International.
- Taling Chan District Office. (2016). **Daily news**. Retrieved from <https://webportal.bangkok.go.th/talingchan/page/sub/758/ข้อมูลทั่วไป>. [2023,15 Sep.] (In Thai)
- Walton, R. E. (1973). Quality of working life: What is it?. **Sloan Management Review**, **15**(1), 11-21.
-